NORAKSTS

Lieta Nr.A42414207
SKA – 323/2010

S P R I E D U M S

Rīgā 2010.gada 17.septembrī

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētājs senators J.Neimanis,
senators A.Guļāns,
senatore R.Vīduša,

piedaloties pieteicējas SIA „Ludzas grāmatu tirdzniecības uzņēmums" pārstāvei *V.P.* un

atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Finanšu ministrijas pārstāvjiem *I.L.* un *A.T.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „Ludzas grāmatu tirdzniecības uzņēmums" pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, sakarā ar Finanšu ministrijas kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 22.decembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] SIA „Ludzas grāmatu tirdzniecības uzņēmums" 2006.gada 23.novembrī lūdza dzēst pievienotās vērtības nodokļa soda naudu.

[2] Ar finanšu ministra 2006.gada 12.decembra lēmumu pieteicējai tika atteikts dzēst pievienotās vērtības nodokļa soda naudu, jo likuma „Par nodokļiem un

nodevām" pārejas noteikumu 51.punkta nosacījumi neparedz dzēst soda naudu gadījumos, ja pamatparāds, pamatparāda palielinājuma nauda ir jau samaksāta.

[3] Pieteicēja iesniedza pieteikumu administratīvajā tiesā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 8.oktobra spriedumu pieteicējas pieteikums noraidīts. Ar Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 22.decembra spriedumu pieteikums apmierināts. Tiesa atzina, ka likuma „Par nodokļiem un nodevām" pārejas noteikumu 51.punkts ir interpretējams tādējādi, ka tas pieļauj dzēst soda naudu arī tad, ja pamatparāds ir samaksāts. Šāds normas interpretācijas rezultāts pamatots ar likumdevēja mērķi un sasniedz taisnīgu rezultātu.

[5] Atbildētāja iesniegusi kasācijas sūdzību, kurā norāda, ka tiesa nepareizi interpretējusi likuma „Par nodokļiem un nodevām" pārejas noteikumu 51.punkta 1) apakšpunktu. Atbildētājas ieskatā, lai piemērotu šo normu, uz finanšu ministra lēmuma pieņemšanas brīdi bija jāpastāv nodokļu maksātāja pamatparādam.

[6] Tiesas sēdē atbildētājas pārstāvji uzturēja kasācijas sūdzību, bet pieteicējas pārstāve lūdza to noraidīt.

Motīvu daļa

[7] Likuma „Par nodokļiem un nodevām" pārejas noteikumu 51.punkta 1.apakšpunkts noteic, ka, pamatojoties uz finanšu ministra līdz 2003.gada 31.decembrim pieņemto lēmumu, Finanšu ministrija ir tiesīga dzēst nokavētajam valsts budžetā ieskaitāmajam nodokļa maksājumam, kā arī iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksājumam iepriekš aprēķināto nokavējuma naudu un soda naudu tiem nodokļu maksātājiem, kuri 90 dienu laikā no finanšu ministra lēmuma pieņemšanas dienas samaksā visu nokavētā konkrētā nodokļa maksājuma pamatparādu, kas izveidojies līdz 2001.gada 31.decembrim, un ar to saistīto pamatparāda palielinājuma naudu.

[8] Piemērojamās normas vārdiskā redakcija konstruēta tā, ka tā attiecas uz gadījumiem, kad nodokļu maksātājam nodokļa maksājuma pamatparāds un pamatparāda palielinājuma nauda vēl nav samaksāta. Uz to norāda arī ne tikai 51.punkta redakcija, bet arī 52., 53., 54. un 55.punkti, kas veido sistēmu ar piemērojamo tiesību normu. Tādēļ gadījumi, ja nodokļa maksājuma pamatparādi, kas izveidojušies līdz 2001.gada 31.decembrim, un ar to saistītā pamatparāda palielinājuma nauda, ir samaksāti daļēji vai jau ir pilnībā samaksāti, nav aptverti ar 51.punktu.

[9] Apelācijas instances tiesa norādījusi, ka 51.punkta mērķis ir veicināt pamatparāda ieskaitīšanu valsts budžetā, samazinot maksātnespējīgo darba devēju darbinieku prasījumus un samazinot sociālo spriedzi. Arī Finanšu ministrijas pārstāvji Senāta sēdē norādīja, ka normas mērķis ir bijis samazināt Krievijas ekonomiskās krīzes seku ietekmi uz Latvijas komersantiem. Senāts tam piekrīt un tādēļ atzīst, ka gadījumi, ja nodokļa maksājuma pamatparādi, kas izveidojušies līdz 2001.gada 31.decembrim, un ar to saistītā pamatparāda palielinājuma nauda, ir samaksāti daļēji vai jau ir pilnībā samaksāti, arī ir aptverti ar 51.punkta mērķi, un būtu taisnīgi tos apskatīt līdzīgi. Senāts norāda, ka uz šādiem gadījumiem pēc analoģijas ir piemērojamas 51.punktā minētās sekas, t.i., ka arī šādos gadījumos finanšu ministrs ir tiesīgs dzēst nokavētajam valsts budžetā ieskaitāmajam nodokļa maksājumam, kā arī iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksājumam iepriekš aprēķināto nokavējuma naudu un soda naudu.

[10] Apelācijas instances tiesa ir kļūdījusies Administratīvā procesa likuma 254.panta piemērošanā, jo tiesas spriedumā noteikusi finanšu ministram izdodamā lēmuma saturu. Taču likuma „Par nodokļiem un nodevām" pārejas noteikumu 51.punkts paredz finanšu ministram rīcības brīvību lēmuma izdošanā. Uz to norāda normā lietotais jēdziens „ir tiesīga".

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348.panta 2.punktu un 351.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

Atcelt Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 22.decembra spriedumu un nodot lietu jaunai izskatīšanai Administratīvajai apgabaltiesai.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs senators	*(paraksts)*	J.Neimanis
Senators	*(paraksts)*	A.Guļāns
Senatore	*(paraksts)*	R.Vīduša

NORAKSTS PAREIZS

Senators J.Neimanis
Rīgā 2010.gada 17.septembrī